

**MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA REALITZADA AL C/ NOU
DE LA RAMBLA, 82-88, ESTEL, 2-2B i TÀPIES, 7-9, DE BARCELONA.**

CODI MHCB: 286/05

Data de la intervenció: 7-24 de novembre de 2005.

Damià Griñó Márquez

Gener del 2008

Índex.

1. Introducció.
2. Metodologia.
3. Antecedents.
4. Descripció del sondeig 1.
5. Descripció del sondeig 2.
6. Elements arqueològics localitzats.
7. Conclusions
8. Fitxes.
9. Inventari material arqueològic prehistòric.
10. Dibuix material.
11. Planimetria.
  - Situació del sondeig 1 i 2 i dels quadres M15 i M16.
  - Planta del sondeig 1.
  - Secció del sondeig 1.
  - Planta del sondeig 2.
  - Secció del sondeig 2.
  - Planta X-Y dels quadres M15 i M16.
  - Secció X-Z dels quadres M15 i M16.
12. Bibliografia.

1. Introducció.

En el solar objecte d'aquest estudi s'hi preveu construir un edifici, amb varies plantes de soterrani, per ubicar-hi el conservatori de música del Liceu. Donades les característiques arqueològiques de la zona, la promoció va encarregar a l'arqueòleg Isidre Pastor la redacció d'un *Projecte d'intervenció arqueològica subsidiària de la construcció del nou equipament del Conservatori de la Música del Liceu, de Barcelona, - Sondejos – (Nou de la Rambla, 82-88, Estel, 2-2B i Tàpies, 7-9)*.

En l'esmentat projecte, l'objectiu principal era la realització de 3 sondejos de 10 m. de llargària x 3 m. d'amplada, per tal d'avaluar l'entitat de les restes arqueològiques. La profunditat estava totalment supeditada a la situació d'aquestes, ja que el projecte construcció preveu el rebaix de tot el terreny fins a uns 8 metres. Per causes alienes a la intervenció arqueològica es va decidir reduir els sondejos a dos, però a canvi un d'ells es va ampliar. (vegeu planta 2).

L'inici de la intervenció, sota la direcció de l'arqueòleg Damià Griñó, va ser el dia 7 de novembre del 2005 i va finalitzar el 24 del mateix mes. Es va iniciar el control arqueològic dels rebaixos de terres, amb una màquina retroexcavadora. Quan totes les parts implicades ho van creure necessari, es va continuar manualment..

2. Metodologia.

La metodologia emprada, sistemàtica i adequada s'inspira en el mètode de registre utilitzat per E. C Harris i per A. Carandini (Harris; 1975, 1977, 1979); (Carandini 1977, 1981), per a les restes no prehistòriques. Pel que fa a les restes prehistòriques s'han realitzat dos quadres d'un metre quadrat cadascun i s'han coordinat totes les restes que han aparegut, amb eixos X,Y i Z, Aquest mètode està basat amb el mètode que es fa servir habitualment en les excavacions de prehistòria anomenat Laplace.

En el sondeig 1 es va decidir actuar únicament amb acció mecànica fins trobar estructures, els nivells arqueològics varen ser rebaixats amb retroexcavadora amb la intenció de localitzar els possibles estrats arqueològics i determinar la seva potència i cronologia. Un cop varem localitzar els diferents estrats, en el sondeig 2 varem decidir excavar metòdicament dos metres quadrats en el nivell on sortien restes prehistòriques, per intentar esbrinar possibles nivells prehistòrics, la dispersió i quantitat de peces arqueològiques que pugen aparèixer .

El mètode de registre estratigràfic s'ha fonamentat en l'ús d'un registre codificat (Unitats Estratigràfiques) de tradició anglosaxona, realitzant-se plantes generals de situació a escala 1:200, plantes i seccions individualitzades dels dos sondejors realitzats a escala 1:25 i plantes i seccions dels quadres excavats amb mètode Laplace M15 i M16 a escala 1:10, aquestes plantes i seccions estan acotades en tots els nivells físics extrets i la documentació fotogràfica pertinent.

Cal dir que la nomenclatura dels quadres M15 i M16 respon a una subdivisió total de la superfície del solar en metres quadrats, amb això s'intenta que aquests dos quadres ja excavats estiguin localitzats dintre d'una quadricula i que si en un futur s'ha d'intervenir arqueològicament, estiguin perfectament localitzats i situats a partir de la situació topogràfica actual.

Paral·lelament a aquesta tasca s'ha configurat la documentació planimètrica general, topogràfica i fotogràfica del jaciment. El material arqueològic recuperat, s'ha de codificar segons els següents criteris, **286** (número de la intervenció arqueològica) – **05** (any del permís) – **nº de UE** (Unitat Estratigràfica) – **Nº inventari** (Número de diferenciació de les peces més significatives).

Les cotes han estat establertes en metres sobre el nivell del mar (m s n m).

3. Antecedents.

La zona que ocupa aquest solar, presenta perspectives arqueològiques evidents si tenim en conte la quantitat de troballes arqueològiques que s'han produït en les últimes dècades. Aquestes restes arqueològiques van de moments atribuïbles a la prehistòria recent (Neolític, Edat del bronze), passant per època romana (Necròpolis i assentament) , medieval i moderna.

D'època romana tenim nombroses restes documentades, però per proximitat podem citar la intervenció arqueològica realitzada al solar de la part posterior del Monestir de Sant Pau del Camp, on avui dia estan situats els jardins de Sant Pau del camp. Aquí es varen documentar una part d'una vila romana amb una pervivència ocupacional que va del segle I al V d C. En la mateixa zona es va documentar nombrosos enterraments romans, algun d'aquests tocant al carrer de les Tàpies (carrer on està situat el solar objecte d'aquest informe). També cal esmentar la excavació arqueològica realitzada entre els carrers Sant Pau del Camp, Reina Amàlia i Carretes (1998-1999), dirigida per l'arqueòleg Pere Lluís Artigues. En Aquesta excavació també es va excavar una part de necròpolis romana i es van localitzar elements estructurals com dos fonaments de mur d'època romana que es van atribuir a restes d'una vila.

El referent més rellevant de restes o jaciments prehistòrics l'hem de buscar, al solar que ara ocupa la caserna de la Guàrdia Civil del carrer Sant Pau del Camp. Aquest jaciment és potser el més representatiu de la prehistòria de la ciutat de Barcelona.

En aquest solar a la banda del carrer Riereta, en una area de 900 m2, varen aparèixer mostres d'ocupació prehistòrica en diferents fases. Una primera fase en la que van aparèixer una sèrie de possibles fons de cabanes o estructures d'hàbitat cronològicament atribuïbles a un Bronze final III.

Una segona fase que la podem situar en un Bronze Antic, en la qual trobem 8 estructures de combustió i una sèrie de sitges de forma troncocònica. Cal destacar també la presència d'una alineació de pedres i es documenta també

un angle recte. També es creu que aquest jaciment en aquest moment cronològic el travessava una riereta, en aquesta, es va trobar un petit embassament amb un muret de contenció fet amb pedres de dimensions grans en disposició vertical clavades en el fons de la riereta.

La tercera fase i última, la podríem atribuir a un Neolític antic, que podem dividir en dos fases, una de necròpolis i una segona d' hàbitat. A l' àrea de necròpoli hi ha documentades vint-i-tres sepultures d' inhumació primària d' un sol individu, i una amb un doble enterrament, els individus generalment es troben col·locats en posició fetal i recolzats en el costat esquerre. També cal destacar la presència d' aixovar funerari en els enterraments formats per peces ceràmiques, peces d' indústria lítica, sílex i jaspi, aixes de pedra polida i objectes d' ornament personal. Aquests enterraments pertanyen al període anomenat NAE (Neolític Antic Evolucionat).

També cal destacar zones d' hàbitat, s' han documentat vint-i-sis fogars en cubeta, retalls semicirculars de seixanta cm i dos metres de diàmetre plens de pedres i carbons.

Una altra evidència d' hàbitat són nou sitges excavades en el torturà de tipologia similar, on es documentaren l' existència de llavors de cereals.

Però aquest jaciment de la caserna de la guàrdia civil no és l' únic, tenim moltes més evidències de caire prehistòric en altres solars propers que citarem seguidament:

La intervenció arqueològica al carrer Sant Pau del Camp , Reina Amàlia i Carretes, sota la direcció de Damià Griñó (1998-99). La intervenció arqueològica a Can Ricart sota la direcció de Carme Subiranes i Mar Carretero (2004). I la intervenció arqueològica al carrer Riereta, 37-37-b, Sant Pau 84, sota la direcció de Xavier González (2005) entre altres.

En aquestes intervencions es varen documentar seqüències cronoculturals del bronze inicial, nivells arqueològics o nivells d'ocupació.

4. Descripció del sondeig 1.

Aquest sondatge té unes dimensions aproximades de 3,4 metres per 9 metres i està situat en la part oest del solar. (Vegeu planimetria).

El sondatge 1 s'ha realitzat amb una màquina retroexcavadora mixta, i amb la intervenció d'arqueòlegs en el llocs que requeria una documentació acurada depenent de la presència de restes arqueològiques o no, sempre amb el criteri de la direcció tècnica de la intervenció.

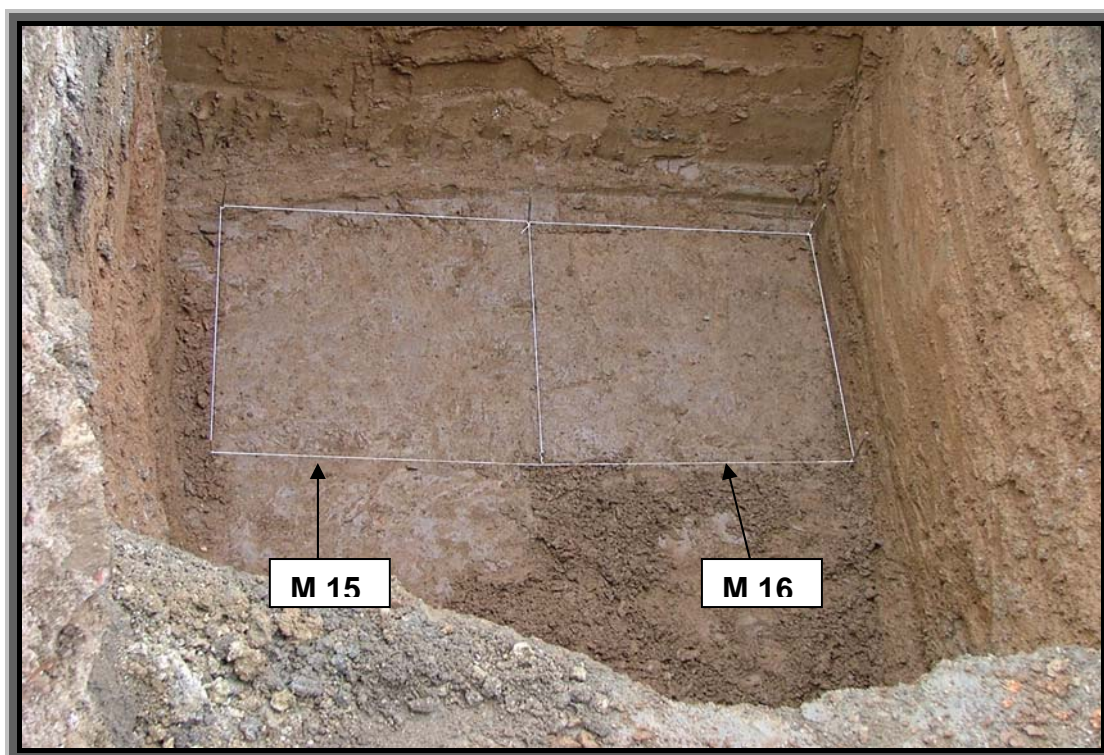

Detall del sondeig 1 on apareix part d'un soterrani (segle XVIII-XIX).

5. Descripció del sondeig 2.

Es tracta d'un sondeig amb forma de "L", no és regular com el sondeig 1, ja que varem optar per engrandir-lo lateralment, buscant una zona on les estructures del segle XVIII-XIX, no impedissin poder assolir una profunditat major. L'objectiu bàsic fou localitzar l' estrat on apareixia el material prehistòric, i excavar metòdicament dos metres quadrats per intentar fer-nos una idea de la potència total d'aquest estrat, dispersió del material arqueològic i la quantitat en que apareix.

Un cop varem exhumar l'estrat romà UE 2018 mecànicament i recuperant la ceràmica romana rodada que proporcionava, varem localitzar l'estrat prehistòric UE 2019, a 2,30 mns (aquesta cota és molt similar a la cota on apareix l'estrat prehistòric en el sondeig 1 que és de 2'25 mns) i varem plantejar una quadrícula de dos metres quadrats per excavar-ho metòdicament.

5. Elements arqueològics localitzats.

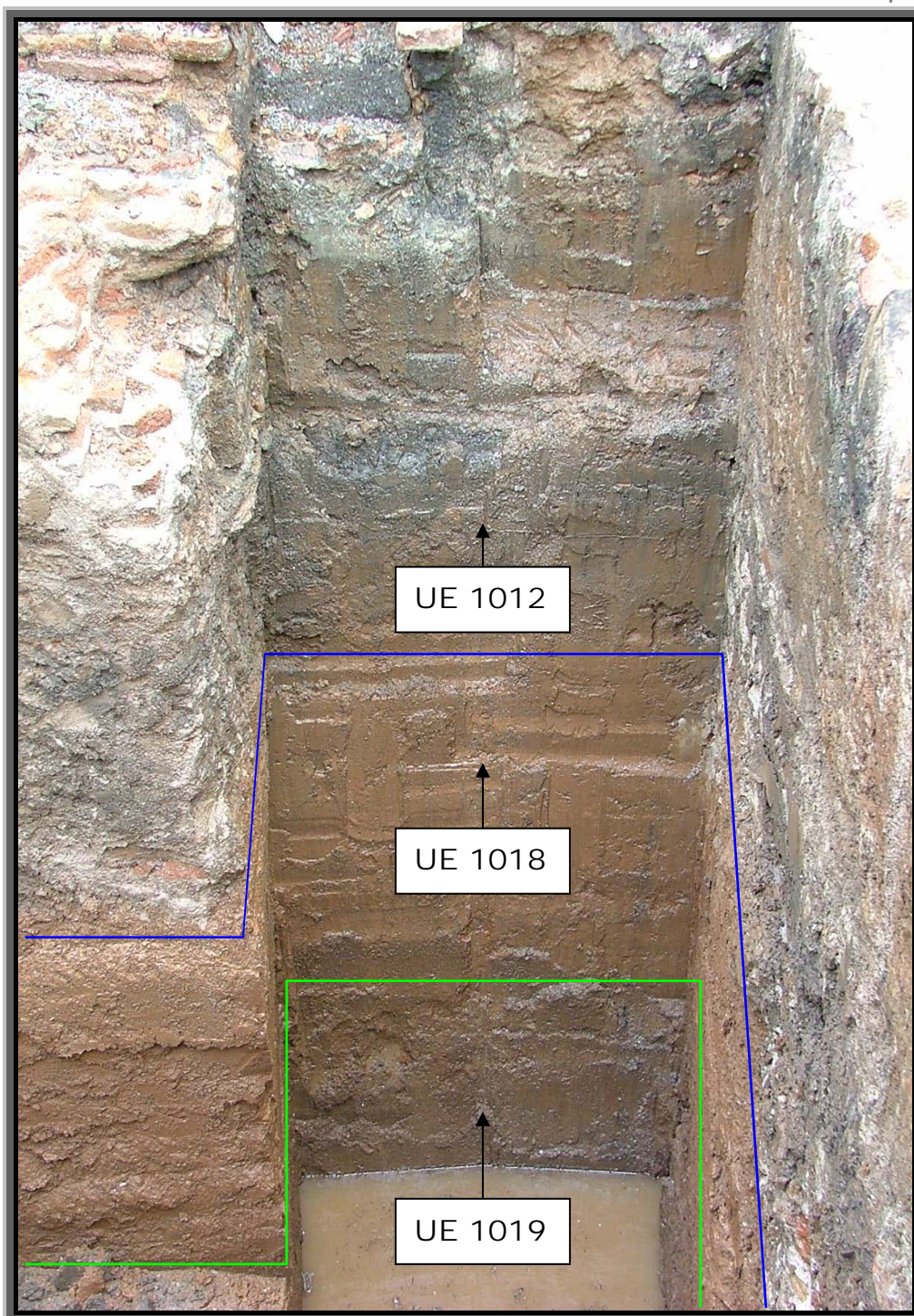
SONDEIG 1.

Els primers estrats exhumats no tenen rellevància arqueològica ja que s'entenen com a estrats actuals, com poden ser la UE 1000 que correspon a un paviment de formigó actual i la UE 1001 que correspon a un estrat de runa constructiva que identifiquem com a producte de l'enderroc, realitzat recentment, de les cases del segle XVIII-XIX que ocupaven aquest solar.

Per sota d'aquests elements actuals o contemporanis tenim un a sèrie d'estrats i estructures que pertanyen a les cases del segle XVIII-XIX que ocupaven el solar abans de ser enderrocades. Aquests elements els considerem com soterranis i murs de separació entre finques de les pròpies cases. Són les UE 1003,1004, 1014, 1009, 1010, 1013.

Seguidament s'ha documentat un estrat (UE 1018) amb material arqueològic d'època romana, que consisteix en fragments de ceràmica (segles III-VI d C.),. Aquest estrat té una potència estimada (depenent de la zona) de 1,60 metres (cota inici 4,38 mns m i la seva cota final és 2'25 mns m), i presenta una coloració vermellosa, de matriu argilosa i textura plàstica. Una altra característica d'aquest estrat és que està afectat parcialment per les estructures del segle XVIII-XIX.

L'últim estrat documentat (UE 1019), és un estrat de color marró fosc, de matriu argilosa, i consistència relativament plàstica. Presenta carbons, amb taques disperses de format molt petit. També presenta material arqueològic de caire prehistòric, ceràmica a mà i restes d'indústria lítica sembla ser que pertanyi al període cronològic que anomenen com a bronze inicial. L'estrat UE 1019 està tot just per sota de l'estrat UE 1018 (d'època romana), a una cota de 2,25 mns m, però de moment no sabem la seva potència total ja que els mitjans tècnics que disposàvem (màquina retroexcavadora) no podien assolir la profunditat necessària per a poder-ne determinar la seva profunditat. A hores d'ara, només hem pogut documentar 1.20 metres de potència en el sondeig 1.

UE 1012. Segle XVIII-XIX.

UE 1018. Estrat romà.

UE 1019. Estrat prehistòric.

NOTA: L'acumulació d'aigua que s'observa a la part inferior de la fotografia és fruit de les pluges recents, no és el nivell freàtic.

SONDEIG 2.

Els estrats arqueològics documentats són molt similars als del sondeig 1. Es repeteix la mateixa trilogia cronocultural que ens apareix en el sondeig 1. Una primera fase cronològica que estaria representada per fonaments de murs, clavegueres i algun soterrani, que pertanyien a les cases que ocupaven el solar abans del enderroc, amb una cronologia de segle XVIII-XIX. Una segona fase romana que estaria representada per un sol estrat, argilós de color marró clar i de consistència plàstica (UE 2018), on apareix ceràmica romana rodada amb poca quantitat. I per últim un estrat (UE 2019), de color marró fosc i consistència plàstica, on apareix el material arqueològic de caire prehistòric. Aquest estrat de caire prehistòric, té una cota d'inici de 2'30 mns m i una cota final de 1'03 mns m, que és on apareix el nivell freàtic i on deixem d'excavar. En total varem excavar dos metres quadrats, aquests dos quadres reben el nom de M15 i M16 .

El quadre M15 ha proporcionat 11 peces coordinades: 7 ceràmiques fetes a mà, 3 peces lítiques i una resta de malacologia. El quadre M16 ha proporcionat 14 peces coordinades: 12 ceràmiques, una peça lítica i una resta de malacologia. La cronologia estimada d'aquest estrat podria estar situada en un Bronze Inicial amb la presència d'un fragment de ceràmica amb decoració epicampaniforme (ceràmica número 1, quadre M16). La dispersió d'aquest material arqueològic no segueix un patró clar, pareix una dispersió aleatòria, (cal dir que només s'han excavat dos metres quadrats dintre el sondeig 2 i això no es pot fer extensible a la resta del solar, ja que no ha estat excavat metòdicament.). Entre els dos quadres excavats M15 i M16 a una cota de 1,38 mns m i 1'46 mns m , apareixen 5 peces coordinades que ens podrien marcar la existència d'un nivell o sol d'ocupació d'una fase cronològica prehistòrica més antiga que podria ser neolítica, però no tenim suficients restes arqueològics per donar una cronologia definitiva. El que si podem dir és que en aquest segon nivell prehistòric apareixen tres restes lítiques i una sola ceràmica informe i per norma general la presència de material lític en el període neolític és major que en el període del bronze. Cal dir que aquestes afirmacions inicials son simplement conjetures no provades i no són definitives ja que només tenim una visió parcial de 2 metres quadrats i no podem donar un visió extensiva o de conjunt, només podem donar una visió limitada a aquests dos

metres quadrats, circumstància que fa impossible crear o desenvolupar hipòtesis contrastades.

Quadres M15 i M16 ja excavats, s'observa l'inici del nivell freàtic .

7. Conclusions.

Aquestes conclusions es refereixen única i exclusivament als resultats arqueològics documentats al sondatge 1 i 2, i no són extensibles a la resta del solar, ja que els estrats documentats en el sondatge 1 i 2 poden variar substancialment en altres zones del solar.

Bàsicament l'obertura del sondatge 1 i 2 ens ha ajudat a documentar tres períodes cronoculturals diferenciats:

Segle XVIII-XIX. Són restes de les cases que ocupaven el solar abans de ser enderrocades, aquests restes es relacionen amb soterranis i murs de separació de les cases velles així com algun paviment de rajols que correspondria al paviment d'aquests soterranis.

Època romana. Està representat per un sol estrat arqueològic amb presència de restes ceràmiques d'època romana,. Aquest estrat s'ha localitzat en altres zones pròximes al solar , i en ocasions en aquest mateix estrat hi ha tombes romanes retallades o restes d'una vil·la romana que també s'ha pogut documentar (Zona de Sant pau del camp)

Època prehistòrica. Representat per un sol estrat arqueològic amb presència de material arqueològic prehistòric: ceràmica a mà i restes d'indústria lítica. Aquest estrat està representat en el sondeig 1 amb la UE 1019 i en el sondeig 2 amb la UE 2019. La seva cota d'inici va entre 2'30 mns m i 2'25 mns m i la seva cota final d'excavació la podem situar entorn de 1'03 mns m. Podem dir que aquest estrat té una potència estimada de 1'27 metres. I possiblement tenim dos fases d'ocupació o nivells diferenciats, un primer nivell que seria del Bronze Inicial i un segon nivell que podria ser d'un Neolític.

Podem dir també que l'estudi inicial dels materials arqueològics que ens han proporcionat els quadres M15 i M16, ens indiquen una seqüència cronocultural d'un Bronze Inicial, el que denominaríem segons M.Petit i Maya, com **Grup del Nord-est**. Aquest grup cultural té uns trets comuns a la franja litoral catalana, que tenen com a denominador comú la tipologia d'hàbitat (assentaments en coves i

assentaments a l'aire lliure de dimensions considerables) i una unió material que es veuria reflectida amb la presència de ceràmica de tradició Veraza evolucionada (Neolític Antic), juntament amb una evolució ceràmica que arrencaria dels patrons del període anterior (Calcolític, ceràmica Campaniforme). Que denominaríem ceràmica **Epicampaniforme**, caracteritzada per decoracions incises, ceràmiques carenades amb perfils amb "S" , amb decoracions de guirnaldes i cercles incisos.

Les datacions absolutes d'aquest període a Catalunya, són poques però prou significatives, en citarem 4:

Serra de Clarena (Baiges, Barcelona). 1750 a.C. cal. 2100 BP.

Cova del Frare (Matadepera, Vallès Occidental) 1850 a.C. cal. 2250 BP.

Bauma del Serrat del Pont, (Montagut, La Garrotxa). Cal 2285 BP.

Minferri (Juneda, Les Garrigues). 2050- 1650 cal. ANE.

L'hàbitat en aquest període bàsicament el tenim documentat en dos grups diferenciats: hàbitat en cova, és del que tenim més referències. I l'hàbitat a l'aire lliure que ve representat per una sèrie de jaciments, com la Bòbila Madurell (Sant Quirze del Vallès, Vallès Occidental), les sitges de la U.A.B (Cerdanyola del Vallès, Vallès Occidental). Sant Pau del Camp (Barcelona), Can Soldevilla (Santa Perpetua de Mogoda, Vallès Occidental). Aquests assentaments els podem considerar com assentaments estables, no esporàdics. I amb casos concrets amb una dispersió d'estructures àmplia de 6 hectàrees com el Jaciment de l' Institut de Manlleu (Manlleu, Osona).

8. Fitxes.

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1000
Sector: Sondeig	Ambit: 1	Cronologia: segle XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ :	Paviment de formigó actual. Potència estimada 40 cm aproximadament. Situat a la part oest del solar i apareix parcialment en el sondeig 1 i 2.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1001	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1001
Sector: Sondeig	Ambit: 1	Cronologia: segle XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ :	Estrat actual format per runa constructiva moderna. Possiblement procedent del enderroc de les cases que ocupaven el solar.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1004,1003,1009,1014,1005,1010	Es cobert per	1000
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1002
Sector: Sondeig	Ambit: 1	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estrat.			
DESCRIPCIÓ :	Estrat de coloració verdosa i consistència plàstica, amb una potència de 40 a 50 cm depenent de les zones. Presència de material ceràmic.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	1012	Equivalent a	
	Rebleix a	1018	Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	1001, 1013
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1003
Sector:Sondeig	Ambit: 1	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Mur			
DESCRIPCIÓ :	Mur de fonamentació i divisori entre les cases de l'antic parcel·lari. Format per pedres escairades i rajols lligats amb morter de calç blanquinós.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a	1006	Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	1001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1004
Sector:Sondeig	Ambit: 1	Cronologia: segle XVIII-XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Mur			
DESCRIPCIÓ :	Mur de maons conjuntats entre ells amb morter de calç gris. Mur divisori entre cases del antic parcel·lari.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a	1007	Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	1001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1005
Sector:Sondeig	Ambit:1	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Mur			
DESCRIPCIÓ :	Mur de pedres irregulars lligades amb morter de calç blanquinós, de matriu sorrenca de i gra gruixut.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a	1008	Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	1001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1006
Sector:Sondeig	Ambit: 1	Cronologia:segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Unitat estratigràfica negativa			
DESCRIPCIÓ :	Rasa de fonamentació del mur 1003.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	1003
	Cobreix a		Es cobert per	
	Talla a	1002,1018	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1007
Sector:Sondeig	Ambit: 1	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Unitat estratigràfica negativa.			
DESCRIPCIÓ :	Rasa de fonamentació del mur 1004.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	1004
	Cobreix a		Es cobert per	
	Talla a	1002,1018	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1008
Sector:Sondeig	Ambit:1	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Unitat estratigràfica negativa.			
DESCRIPCIÓ :	Rasa de fonamentació del mur 1005.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	1005,1010
	Cobreix a		Es cobert per	
	Talla a	1002,1018	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1009
Sector: Sondeig	Ambit: 1	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Paviment			
DESCRIPCIÓ :	Paviment de rajols, 25x25 cm.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1002	Es cobert per	1001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1010
Sector: Sondeig	Ambit: 1	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Mur			
DESCRIPCIÓ :	Mur igual a 1005.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a	1008	Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	1001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1011
Sector:	Ambit:	Cronologia:	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Unitat estratigràfica negativa.			
DESCRIPCIÓ :	Rasa de fonamentació del mur 1010.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	1010
	Cobreix a		Es cobert per	
	Talla a	1002,1018	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1012
Sector:Sondeig	Ambit: 1	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estrat.			
DESCRIPCIÓ :				
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	1002	Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1013
Sector:Sondeig	Ambit: 1	Cronologia:segle XVIII-XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ :	Paviment de calç blanquinós.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	1001
	Cobreix a	1002	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1014
Sector:Sondeig	Ambit:1	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Mur			
DESCRIPCIÓ :	Mur de pedres irregulars conjuntades amb morter de calç vermellós.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a	1011	Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	1001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1015
Sector:Sondeig	Ambit:1	Cronologia:segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Mur			
DESCRIPCIÓ :	Mur divisor de soterrani.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	1001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1016
Sector:Sondeig	Ambit:1	Cronologia:segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estructura.			
DESCRIPCIÓ :	Paviment de rajols, 15x30 cm.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1017	Es cobert per	1001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1017
Sector:Sondeig	Ambit:1	Cronologia:segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Preparació paviment 1016.			
DESCRIPCIÓ :				
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1002	Es cobert per	1016
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1018
Sector:Sondeig	Ambit: 1	Cronologia:segle II- V d C	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estrat.			
DESCRIPCIÓ :	Estrat de color vermellós, argilós i de consistència plàstica i amb presència de ceràmica romana. Potència estimada 1,5 metres.			
MATERIAL DIRECTOR :	ceràmica			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	1018	Es cobert per	1002
	Talla a		Tallat per	1006,1007,1008
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 1019
Sector:Sondeig	Ambit: 1	Cronologia:3º mil·lenni a C.	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estrat.			
DESCRIPCIÓ :	Estrat de color negrós, i consistència plàstica i argilosa amb presència de material arqueològic d'època prehistòrica.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	1018
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2000
Sector:Sondeig	Ambit:2	Cronologia: segle XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estructura.			
DESCRIPCIÓ :	Paviment de formigó.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	2001	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2001
Sector:Sondeig	Ambit: 2	Cronologia:segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estrat.			
DESCRIPCIÓ :	Estrat de runa constructiva.			
MATERIAL DIRECTOR :	ceràmica			
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2000
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2003
Sector:Sondeig	Ambit: 2	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Mur.			
DESCRIPCIÓ :	Fonament de mur.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	1003	Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2004
Sector:Sondeig	Ambit :2	Cronologia: segle XVIII-XIX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Claveguera.			
DESCRIPCIÓ :				
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2005
Sector: Sondeig	Ambit: 2	Cronologia: segle XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Claveguera.			
DESCRIPCIÓ :				
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2006
Sector: Sondeig	Ambit: 2	Cronologia: segle XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Claveguera			
DESCRIPCIÓ :				
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2007
Sector: Sondeig	Ambit: 2	Cronologia: segle XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Paviment			
DESCRIPCIÓ :	Paviment de rajols.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2008
Sector:Sondeig	Ambit:2	Cronologia: segle XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Dipòsit soterrani			
DESCRIPCIÓ :				
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2009
Sector:Sondeig	Ambit:2	Cronologia: segle XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	mur			
DESCRIPCIÓ :	Fonament de mur.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2010
Sector:Sondeig	Ambit:2	Cronologia: segle XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Claveguera.			
DESCRIPCIÓ :				
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2011
Sector: Sondeig	Ambit: 2	Cronologia: segle XX	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Claveguera.			
DESCRIPCIÓ :				
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2001
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2018
Sector: Sondeig	Ambit: 2	Cronologia: romà	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estrat.			
DESCRIPCIÓ :	Estrat igual a 1018.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	2019	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE 2019
Sector: Sondeig	Ambit: 2	Cronologia: Bronze inicial	Afectació:	
DEFINICIÓ :	Estrat.			
DESCRIPCIÓ :	Igual a 1019			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	2018
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

9. Inventari material arqueològic prehistòric.

ABREVIATURES.

Niv----- Nivell- Estrat

Nº----- Número diferencial de la peça

Matèria----- Material.

CERAMICA

ARG. CREM.---- Argila Cremada.

MALACO----- Malacologia.

JASPI

SILEX

PEDRA

OS----- Fauna.

LIT. IND----- Lítica Indeterminada.

Sup----- Superfície.

A---- Ascla.

AF— Ascla Fragmentada.

FA--- Fragment d'ascla.

N---- Nucli.

FN--- Fragment de Nucli.

T----- Taló.

P---- Pla.

PU—Puntiforme.

D---- Díedre.

Còr----- Còrtex.

NC---- No Cortical.

C----- Cortical.

CM--- Còrtex Marginal.

CT---- Còrtex Total.

Alt----- Alteracions.

PB----- Pàtina Blanca.

M----- Mosaic.

C----- Cúpula.

MC---- Mosaic i Cúpula.

Con----- Concreció.

Si-No.

Mides----- Mesures Peces.

Orient----- Orientació.

N---- Nord.

S---- Sud.

E---- Est.

W---- Oest.

P----- Pendent.

P---- Plana.

V--- Vertical.

FC----- Forma Ceràmica.

INF----- Informe.

VORA

FONS

CARENA

Observacions.

FRAG----- Fragment.

V----- Vora.

APLI----- Aplicat.

INC----- Incís.

EPICAMP--- Epicampaniforme.

APORT----- Aportació.

ROD----- Rodada.

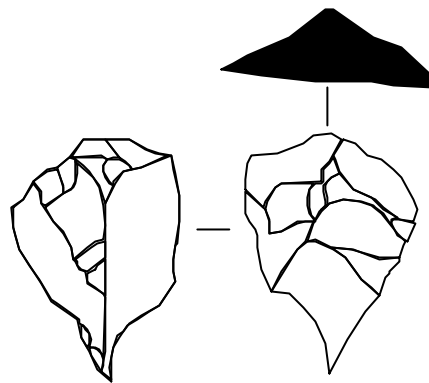
Niv.	Q	Nº	Matèria	Sup.	T	Còr.	Alt.	Con.	MIDES	X	Y	Z	Orient.	P	F.C.	Observacions	CODI
1019		1	CERAMICA												CORD	GARBELL	11101
1019		2	JASPI	FN		NC											11101
1019		3	CERAMICA												INF	15 FRAG GARBELL	11101
1019		4	MALACO												INF	4 FRAG GLICIMERIS	11101
2019	M15	1	CERAMICA							59	12	2'12			INF	FRAG EPICAMP.	11101
2019	M15	2	JASPI	A	P	NC				71	10	2'12				RASCADORA LAT.	11101
2019	M15	3	CERAMICA							48	70	1'91			INF	MUGRÓ.	11101
2019	M15	4	CERAMICA							93	79	1'92			INF	FRAG.	11101
2019	M15	5	CERAMICA							95	65	1'89			INF	FRAG:	11101
2019	M15	6	CERAMICA							34	9	1'83			INF	FRAG .	11101
2019	M15	7	CERAMICA							80	96	1'83			INF	FRAG.	11101
2019	M15	8	CERAMICA							37	59	1'78			INF	FRAG.	11101
2019	M15	9	JASPI	AF	P	NC				54	40	1'44					11101
2019	M15	10	MALACO							26	58	1'39				GLICIMERIS	11101
2019	M15	11	JASPI	AF	P	NC				88	30	1'41					11101
2019	M15	12	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	13	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	14	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	15	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	16	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	17	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	18	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	19	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	20	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	21	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	22	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	23	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	24	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	25	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	26	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M15	27	CERAMICA												INF	GARBELL	11101
2019	M16	1	CERAMICA							11	90	2'07			INF	FRAG EPICAMP	11101
2019	M16	2	CERAMICA							41	96	2'05			INF	FRAG.	11101
2019	M16	3	CERAMICA							67	55	2'00			INF	FRAG.	11101
2019	M16	4	CERAMICA							73	46	2'01			INF	FRAG.	11101
2019	M16	5	CERAMICA							46	99	2'07			INF	FRAG.	11101
2019	M16	6	CERAMICA							64	68	2'00			INF	FRAG.	11101
2019	M16	7	CERAMICA							40	70	1'91			INF	FRAG.	11101
2019	M16	8	CERAMICA							24	78	1'86			INF	FRAG.	11101
2019	M16	9	CERAMICA							65	31	1'75			INF	FRAG.	11101
2019	M16	10	CERAMICA							71	55	1'75			INF	FRAG	11101
2019	M16	11	MALACO							41	34	1'72				GLICIMERIS	11101
2019	M16	12	CERAMICA							65	40	1'72			VORA		11101
2019	M16	13	CERAMICA							6	11	1'46			INF	FRAG	11101
2019	M16	14	JASPI	FA		NC				79	18	1'44					11101
2019	M16	15	CERAMICA												INF	GARBELL	11101

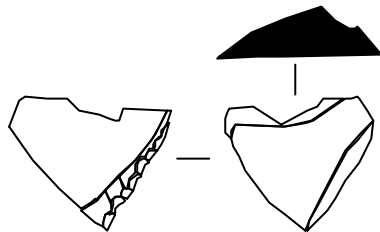
2019	M16	16	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	17	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	18	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	19	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	20	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	21	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	22	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	23	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	24	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	25	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	26	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	27	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	28	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	29	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
2019	M16	30	CERAMICA	INF	GARBELL	11101
1018			CERÀMICA	VORA	SG. Dr 27c	13106
1018			CERÀMICA	INF		13110
1018			CERÀMICA	INF		13110

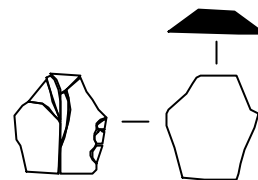
10. Dibuix material.

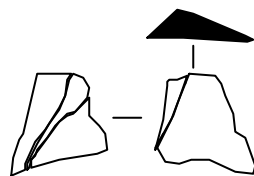
Sondeig 1, UE 1019, Garbell.

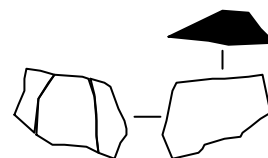
286-05/M15/2

286-05/M15/9

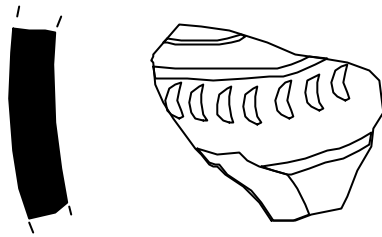

286-05/M15/11

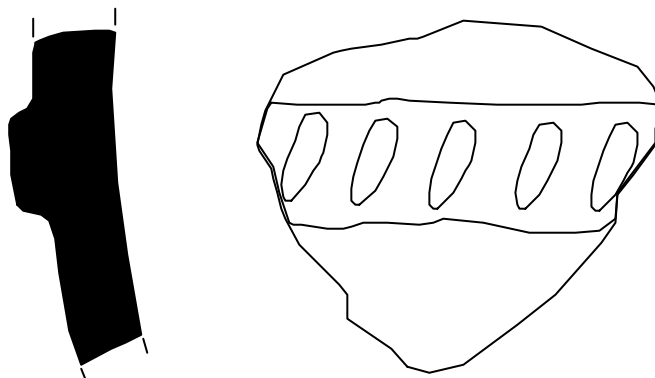

286-05/M16/14

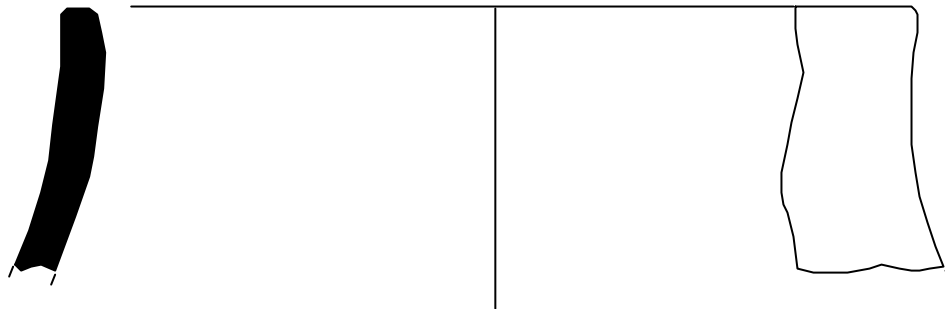
286-05/M16/1

Sondeig 1, UE 1019, Garbell

286-05/M16/12

Jaciment: C/ Nou de la Rambla, 82-88, Estel, 2-2B i Tàpies, 7-9
CODI: 286-05
Vora

LÀMINA 3

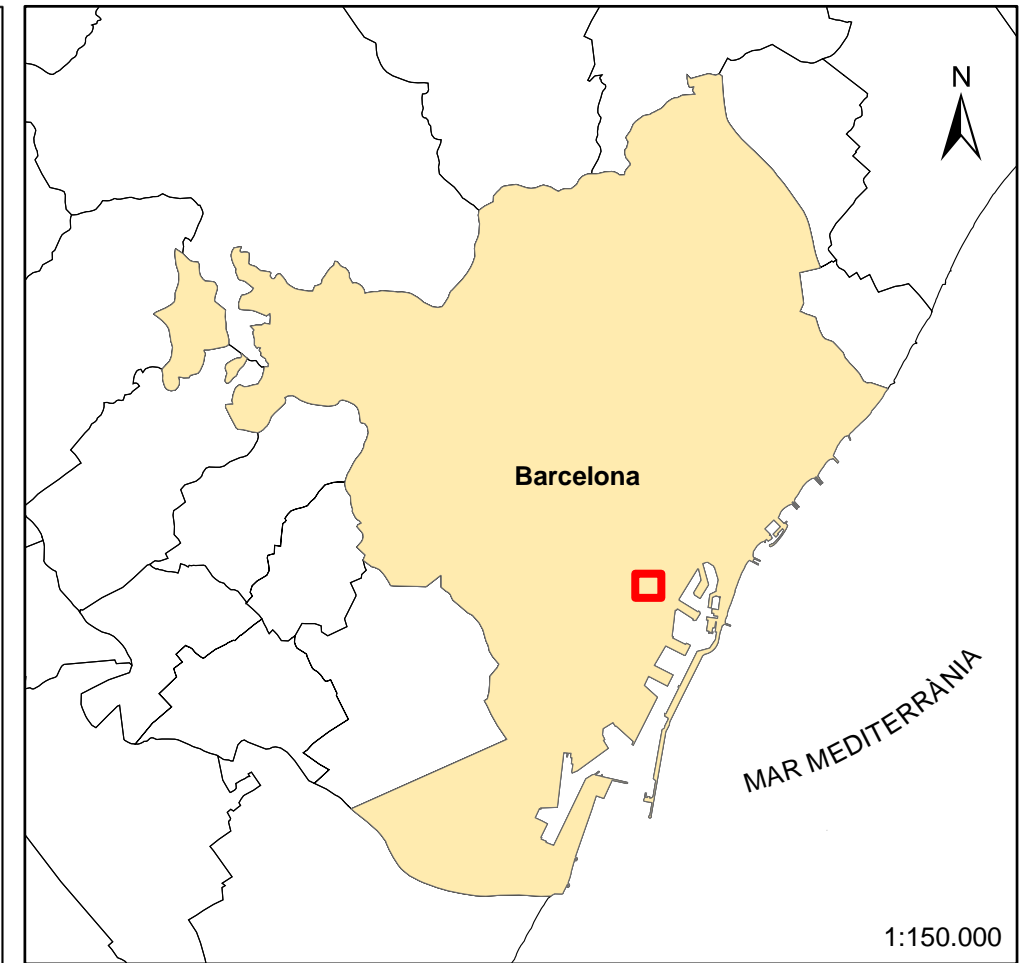
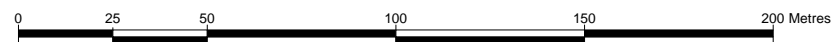

11. Planimetria.

Escala 1:2.000

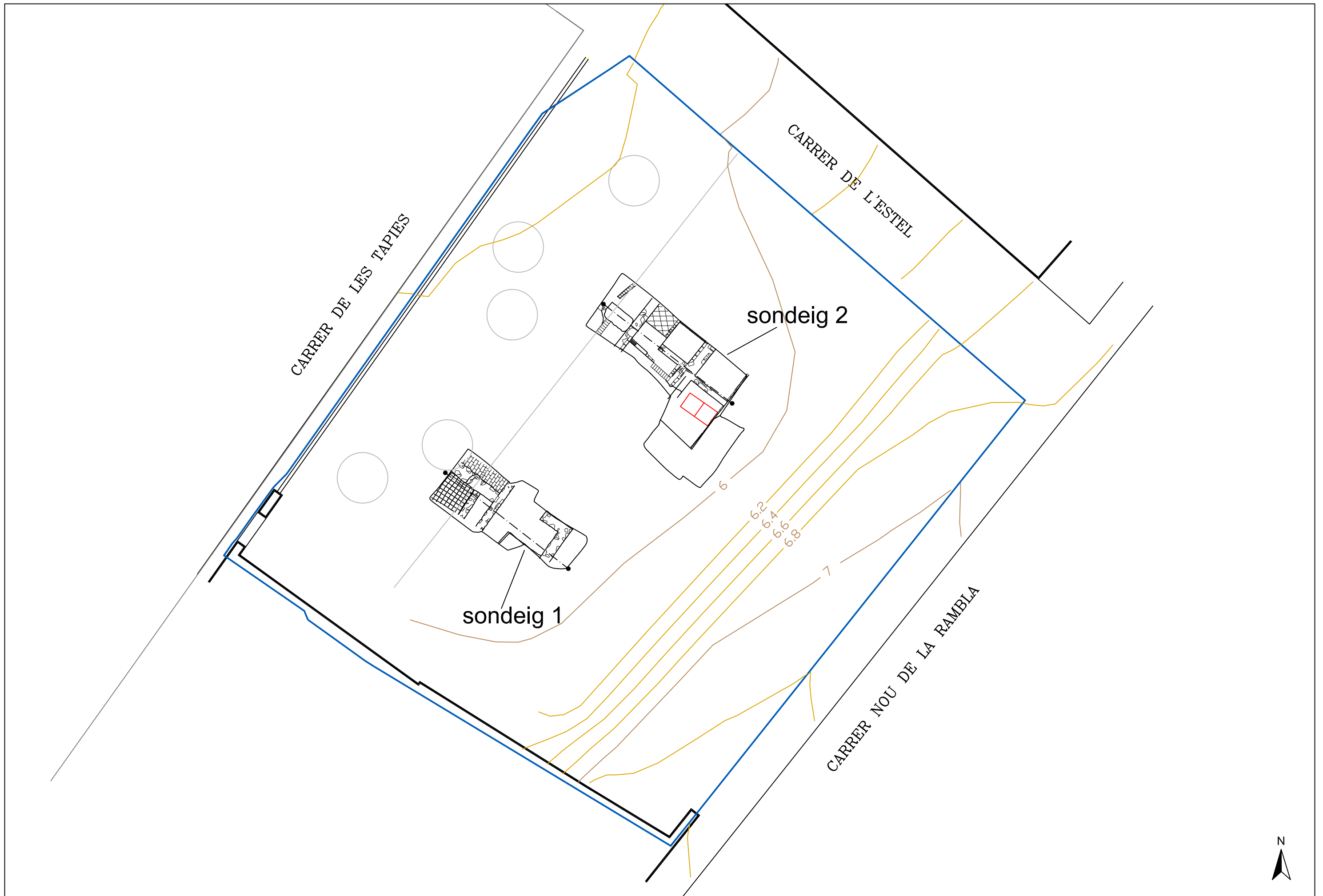

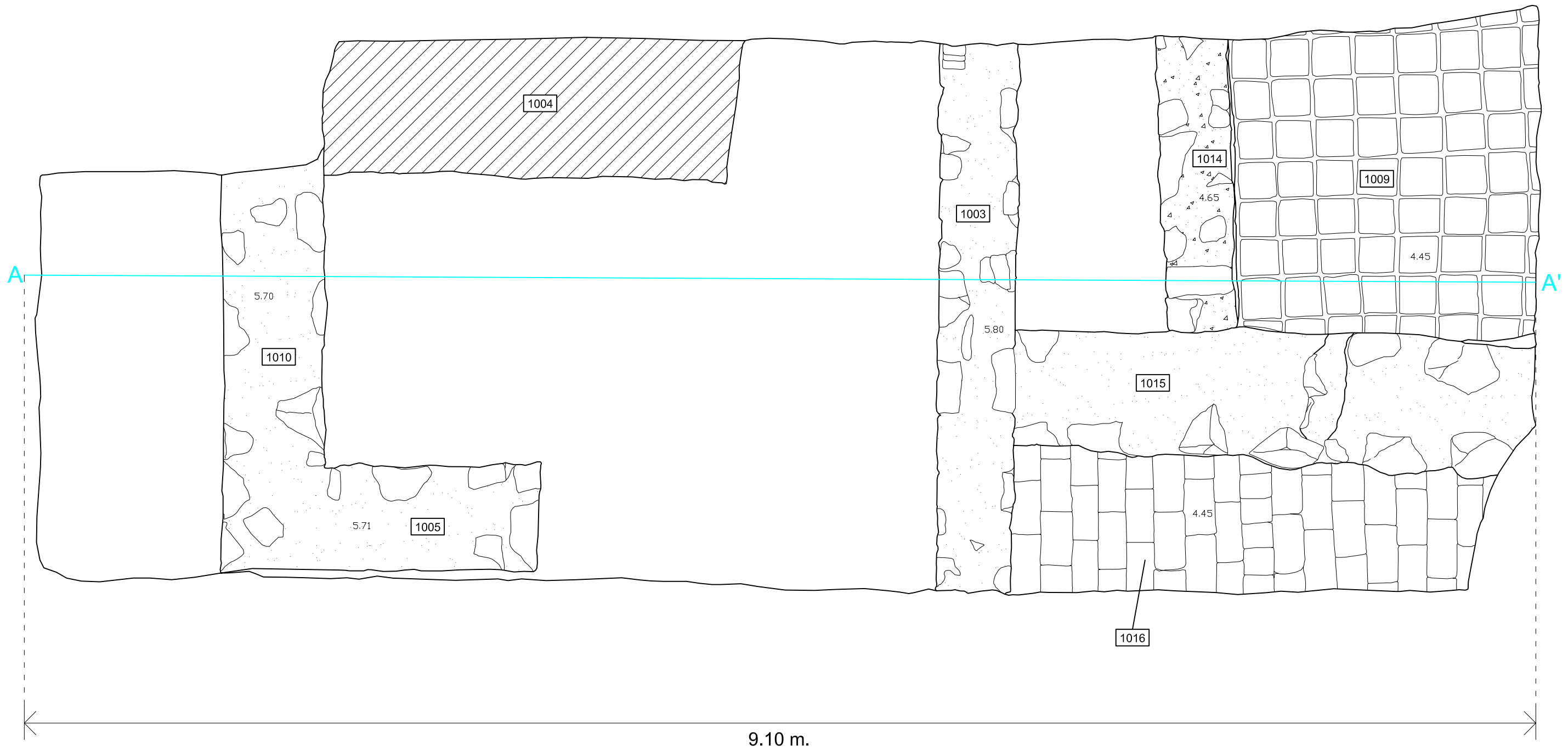
LOCALITZACIÓ GEOGRÀFICA

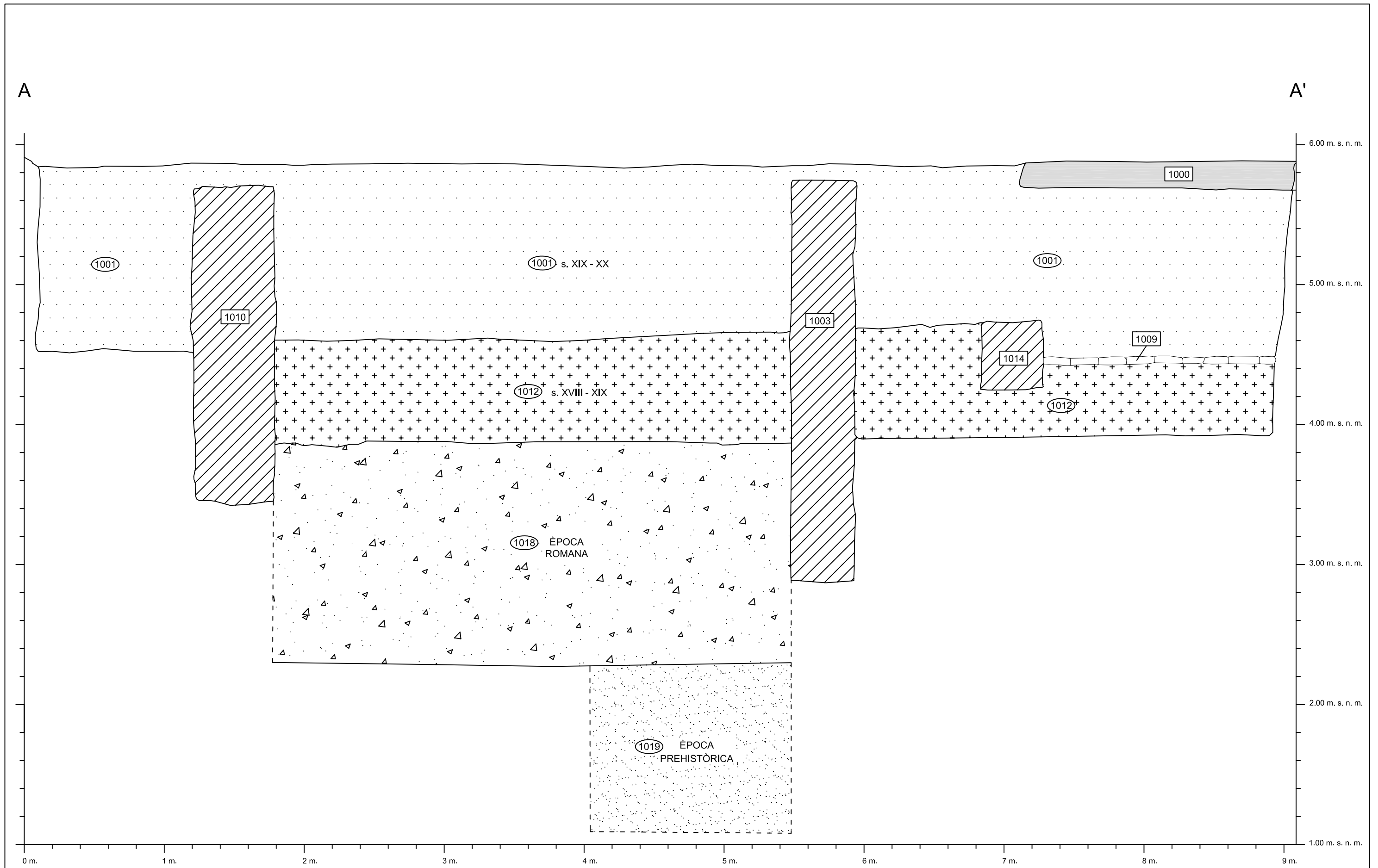
NOM DEL PROJECTE: CONSERVATORI MÚSICA LICEU
 MUNICIPI/S: BARCELONA
 COMARCA/QUES: EL BARCELONÈS
 PROVÍNCIA: BARCELONA

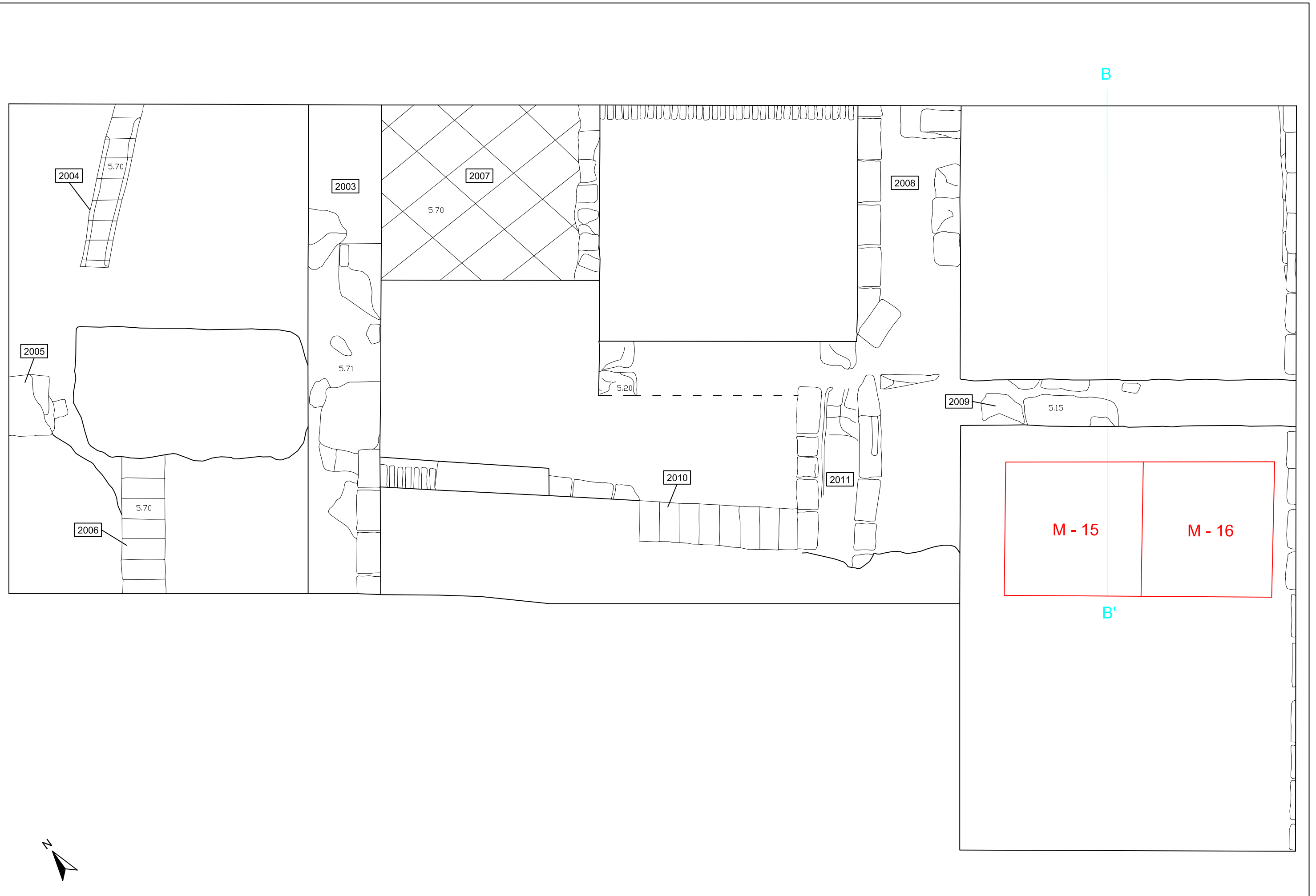

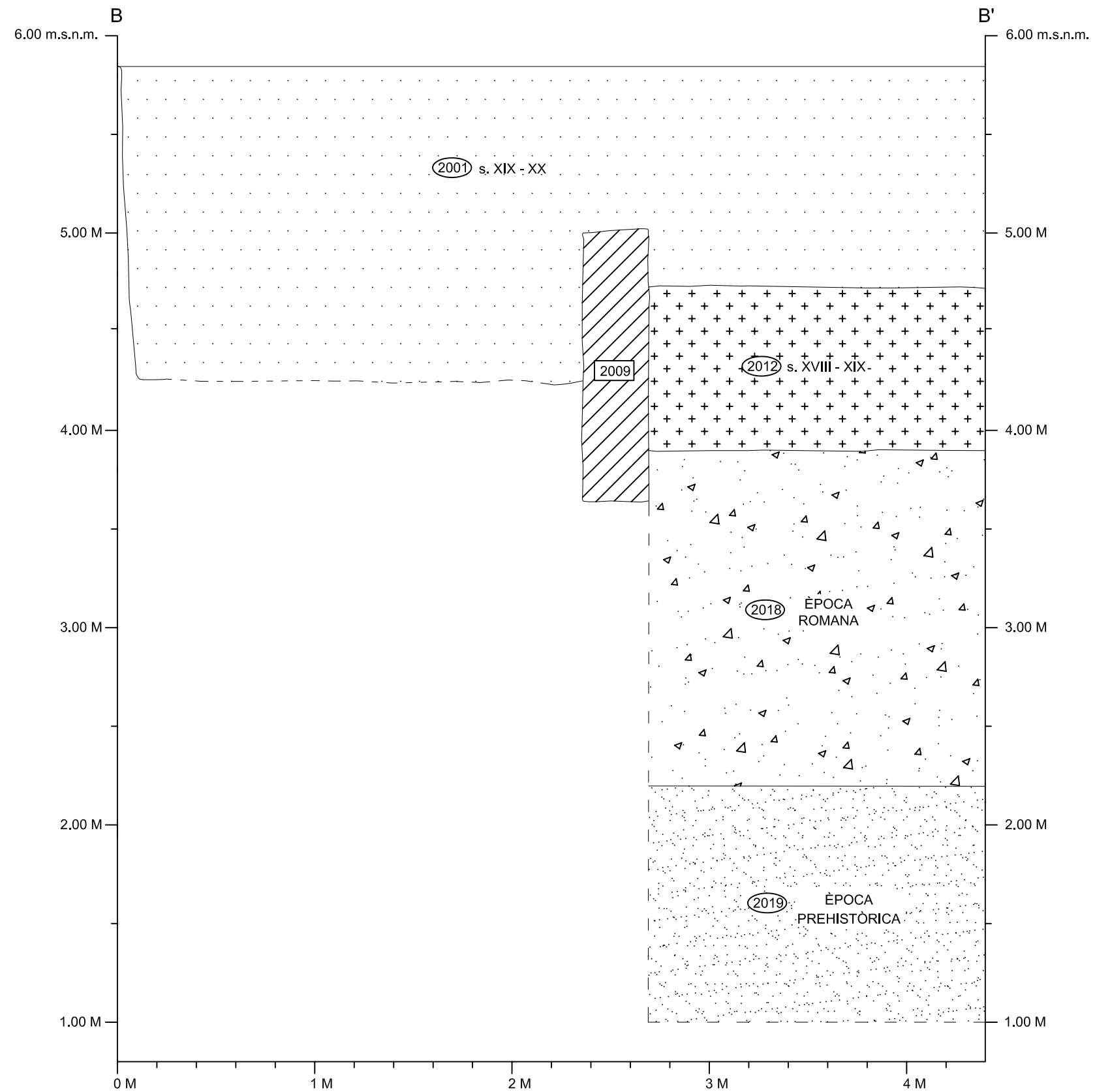
DISSENY I ELABORACIÓ: ALEX MORENO, DAVID SOLER
 BASE CARTOGRÀFICA: INSTITUT CARTOGRÀFIC DE CATALUNYA
 PROJECCIÓ UTM FUS 31N AMB DATUM EUROPEU DE 1950 (PARÀMETRES ICC/UB)

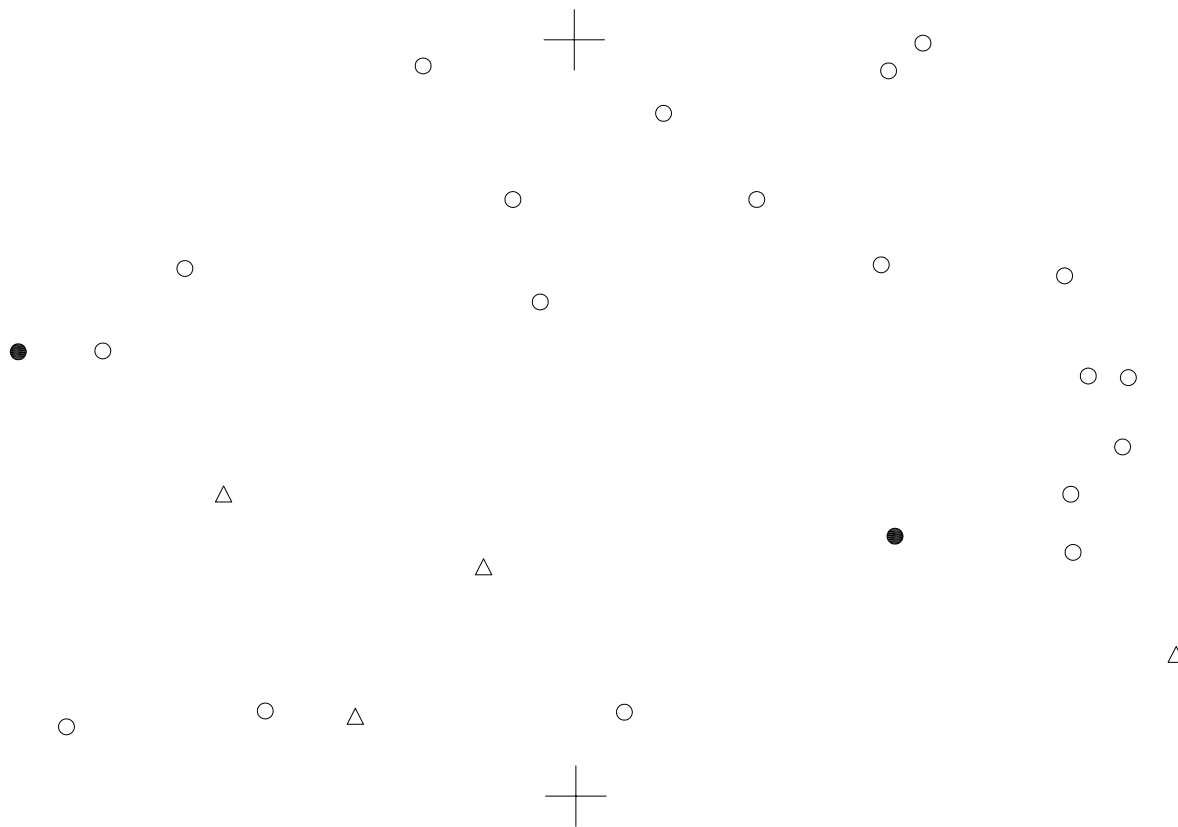
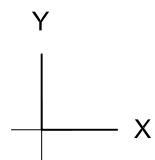

M - 15

M - 16

△	indústria lítica
○	ceràmica
●	malacologia

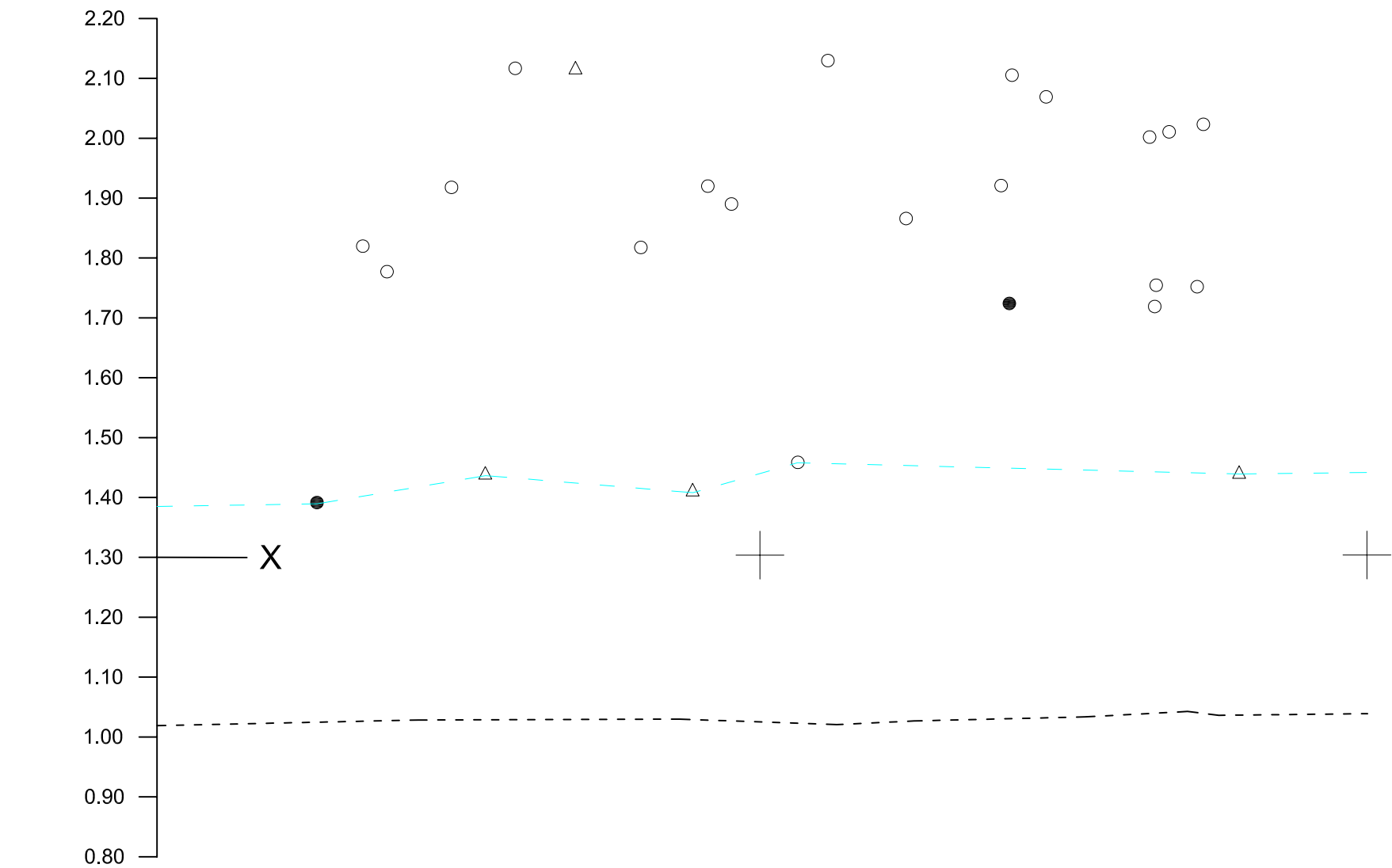

Z

M - 15

M - 16

2.30 m.s.n.m.

- △ indústria lítica
- ceràmica
- malacologia
- - - nivell freàtic
- - - possible nivell d'ocupació

12. Bibliografia.

AAVV. (1982): "Excavacions Arqueològiques a Catalunya en els darrers anys", en *Excavacions Arqueològiques a Catalunya*. n,1.

AAVV.(1986): *El eneolítico en el país Valenciano*, Alicante.

ABELANET,J. (1980), "Stations du Néolithique final de tipe Veraza en Roussillon", en **GUILAINE,J.(1980)** " Le group de Veraza et la fin des temps Néolithiques dans le sud de France et la Catalogne. CNRS, Paris, pp55-60.

ANDRES,T.(1990) "EL Calcolítico y el Bronce inicial y medio" en estado actual de la Investigación arqueológica en Argón, vol I, Zaragoza, pp: 71-96.

BATISTA,R.i ROVIRA,J. (1985). "Nous Vasos amb decoració Campaniforme a Catalunya" *Empúries*, n 47.

BERNABEU,J.(1984). "El Vaso Campaniforme en el Pais Valenciano". SIP, n 40, Valencia.

CURA, M. (1985). "L'horitzó campaniforme antic als Països Catalans", *Fonaments*, n 6.

MARTIN, A. (1980). "Avance de los resultados obtenidos en las excavaciones de la cueva del Frare". *Arrahona*, n 10, Sabadell.

MARTIN, A. (1990): "El Neolític i el Calcolític al Vallès", *Limes*, n 0, Cerdnyola.

MAYA, J.L. (1992): "Calcolítico y Edad del Bronce en Cataluña." *Aragón/Litoral Mediterraneo. Intercambio culturales durante la prehistoria*, Zaragoza.

MAYA, J.L. i DIEZ-CORONEL, L. (1986): "Nuevos asentamientos del Bronce Inicial en Catalunya Oc." *Ilerda XLVII, Lérida*.

MOLIST, M. i BUXO, R. (1981). “Noves troballes de vas campaniforme a la comarca d’Osona”. *Ausa, IX/98.*

PETIT, M, A. (1989): “El poblament de l’Edat del Bronze al Baix Llobregat”. / *Jornades arqueològiques del Baix Llobregat, Castelldefels.*

HARRISON, R. (1977): “ The Bell Beaker cultures of Spain and Portugal”. *American School of Prehistoric Reseach Bulletin.*